

Kaynak: <http://www.kazanci.com>
Güncelleme Tarihi: 27.09.2011

26.05.1981 TARİHİNDE KABUL EDİLEN 2464 SAYILI BELEDİYE GELİRLERİ KANUNU'NUN KONU, MÜKELLEF, MUAFİYET VE İSTİSNALARA İLİŞKİN HÜKÜMLERİ

BİRİNCİ KISIM

Belediye Vergileri

İKİNCİ BÖLÜM

İlan Ve Reklam Vergisi

KONU

MADDE 12 - Belediye sınırları ile mücavir alanları içinde yapılan her türlü ilân ve reklâm, ilân ve Reklâm Vergisine tabidir.

MÜKELLEF VE SORUMLU

MADDE 13 - İlân ve Reklâm Vergisinin mükellefi, yurt dışından gönderilen ilân ve reklâmlar dahil olmak üzere, ilân ve reklâmı kendi adına yapan veya yaptıran gerçek veya tüzel kişilerdir.

İlân ve reklâm işlerini mutad meslek olarak ifa edenler, başkaları adına yaptıkları ilân ve reklâmlara ait vergileri mükellefler adına ilgili belediyeye yaptırmaktan sorumludurlar.

İSTİSNA VE MUAFLIKLAR

MADDE 14 - Aşağıda sayılan ilân ve reklâmlardan vergi alınmaz:

1. Türkiye Radyo Televizyon Kurumu tarafından yayınlanan ve yapılan ilân ve reklâmlar,
2. Her türlü gazete, dergi ve kitaplarda yapılan ilân ve reklâmlar,
3. Gerçek kişilerin ikametgâhlarının iç veya dış kapılarına konan ve kimliklerini gösteren levhalar,
4. İşletmelerin iştigal veya imal konusu maddelerinin ambalajları üzerinde bulunan ve kendi işlerine ait ilân ve reklâmları ile ambalaj muhtevassından olan prospektüs ve tarifnameler,
5. Gerçek veya tüzelkişilere ait işyerlerinin içine veya dışına asılan iş sahibinin kimliği ile işin mahiyetini gösteren ve alanı 1/2 metrekareyi aşmayan ışiksiz levhalar, (Alanı 1/2 metrekareyi aşan levhalar, aşan kısım üzerinden vergiye tabidir.)
6. Genel ve katma bütçeli idareler ile il özel idarelerinin, belediyelerin, köylerin ve bunların kuracakları birliklerin ve Posta - Telgraf - Telefon ve TC türlü ilân ve reklâmlar,

7. Siyasi Partiler Kanununa göre, siyasi partilerin siyasi faaliyet sınırları içinde yapacakları ilân ve reklâmlar,

8. Altıncı bentte yazılı idarelerle, kooperatifler ve kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları tarafından ülke ürünlerinin ve turizminin reklamını yapmak ve herhangi bir ticari ve sınai kuruluşa ait olmamak üzere hazırlanan her türlü levha ve afişlerle, aynı kuruluşlar tarafından Türkiye'deki ticaret, sanayi, tarım ve mesleki müesseselerinin isim ve ticaret ünvanları ile ad ve adreslerini ihtiva etmek üzere yayınlanacak kitap, broşür, katalog ve dergiler,

9. Umumi mahallere reklam amacı ile konulacak sıra, bank ve benzeri gereçler üzerindeki ilân ve reklâmlar,

10. Sinema ve tiyatroların kendi programlarına ilişkin olarak gösterinin yapıldığı binanın içinde ve dış yüzünde yaptıkları ilân ve reklâmlar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

EĞLENCE VERGİSİ

KONU

MADDE 17 - Bu Kanunun 21'inci maddesinde belirtilen ve belediye sınırları ile mücavir alanlar içinde yer alan eğlence işletmelerinin faaliyetleri Eğlence Vergisine tâbidir.

MÜKELLEF

MADDE 18 - Verginin mükellefi, eğlence yerlerini işleten gerçek veya tüzelkişilerdir.

İSTİSNA VE MUAFLIKLAR

MADDE 19 - Aşağıda belirtilen eğlence faaliyetlerinden bu vergi alınmaz:

1. Ulusal bayramlar veya tarihi özellik taşıyan günler nedeniyle genel ve katma bütçeli idareler ile il özel idareleri, belediyeler, köyler ve bunların kurdukları birlikleri tarafından düzenlenen ve kazanç amacı gütmeyen tören, şenlik, müsabaka ve gösterilerle balo, temsil ve benzeri faaliyetler,

2. Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler ve köyler tarafından kültürel, sosyal, turistik ve ekonomik amaçlarla düzenlenen kongre, konferans, fuar, festival, şenlik, sergi ve benzeri faaliyetler ile tertip edilen eğlenceler ve konserler,

3. Eğitim ve öğretim kuruluşları ile okul dernekleri, kamu yararına çalışan dernekler, orduvevleri, askeri gazinolar ve askerî dinlenme tesislerinde tertiplenen eğlenceler,

4. **(Değişik: 5602 - 14.3.2007 / m.10/6(a) - Yürürlük m.12)** Spor Toto Teşkilat Başkanlığı tarafından düzenlenen müşterek bahis oynanması,

5. (Ek: 3048 - 3.10.1984) Bira, alkollü içki içilmeyen, satılmayan ve ruhsatnamelerde kahvehane, kiraathane, çayhane ve çay ocakları olduğu belirtilen yerler.

ÇEŞİTLİ VERGİLER

1.HABERLEŞMEVERGİSİ

KONU

MADDE 29 - (Değişik: 3239 - 4.12.1985) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde Posta Telgraf Telefon İşletmesi tarafından tahsil edilen telefon, teleks, faksimili ve data ücretleri (tesis, devir ve nakil ücretleri hariç) Haberleşme Vergisine tabidir.

MÜKELLEF

MADDE 30 - Haberleşme Vergisinin mükellefi, telefon, teleks, faksimili ve data ücretlerini tahsil eden Posta Telgraf Telefon İdaresidir.

2. ELEKTRİK VE HAVAGAZI TÜKETİM VERGİSİ

KONU

MADDE 34 - Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde elektrik ve havagazı tüketimi, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisine tabidir.

MÜKELLEF VE SORUMLU

MADDE 35 - Elektrik ve Havagazı tüketenler, Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisini ödemekle mükelleftirler.

İSTİSNALAR

MADDE 36 - Aşağıdaki yazılı yerlerde ve şekillerde tüketilen elektrik ve havagazı vergiden müstesnadır.

1. Kazanç amacı gütmemek şartıyla işletilen; hastane, dispanser, klinik, sağlık ocağı ve merkezleri rehabilitasyon, teşhis ve tedavi merkez ve kurumları, doğum ve çocuk bakımevleri, kreşler, sanatoryum, prevantoryum gibi sağlık kuruluşları ile düşkünler evi, yetimhaneler, Çocuk Esirgeme Kurumu ve korunmaya muhtaç çocukları, koruma birliklerine ait çocuk yurtları ve bunlara bağlı işyerleri gibi sosyal yardım kuruluşlarında,

2. Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan cami, mescit, kilise ve havra gibi ibadethanelerde,

3. Milletlerarası panayır, sergi ve fuarlarda, bunların giriş yerlerinde, mal teşhir edilen ve satılan pavyonlarda,

4. Doğrudan doğruya elektrik ve havagazı üreten dağıtım ve istihsal müesseselerinde.

3. YANGIN SİGORTASI VERGİSİ

KONU

MADDE 40 - Belediye sınırları ve mücavir alanlar içindeki menkul ve gayrimenkul mallar için yapılan yangın sigortaları dolayısıyla alınan primler; Yangın Sigortası Vergisine tabidir.

MÜKELLEF

MADDE 41 - Yangın Sigortası Vergisini, sigorta şirketleri ödemekle mükelleftir.

4. ÇEVRE TEMİZLİK VERGİSİ

MÜKERRER MADDE 44.- (**Değişik: 5035 - 25.12.2003 / m.41 - Yürürlük m.50 d**) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde bulunan ve belediyelerin çevre temizlik hizmetlerinden yararlanan konut, iş yeri ve diğer şekillerde kullanılan binalar çevre temizlik vergisine tabidir.

Genel ve katma bütçeli idareler, il özel idareleri, belediyeler, köyler, bunların kuracakları birlikler, darülaceze ve benzeri kuruluşlar ve üniversiteler tarafından münhasıran hizmetlerinde kullanılan binalar, Kızılay Genel Merkezi ile şubeleri ve kampları, Kredi ve Yurtlar Kurumuna ait öğrenci yurtları ile umuma açık ibadet yerleri, karşılıklı olmak şartıyla elçilik ve konsolosluk hizmetlerinde kullanılanlarla elçilerin ikametine mahsus olan binalar, milletlerarası kuruluşlar ve bunların temsilcilikleri tarafından kullanılan binalar ile bunların müstemilatı vergiye tabi değildir.

Verginin mükellefi, binaları kullananlardır. Mükellefiyet binanın kullanımı ile başlar.

(**Değişik 4. fıkra: 5281 - 30.12.2004 / m.18 - Yürürlük m.45/11**) Konutlara ait çevre temizlik vergisi; su tüketim miktarı esas alınmak suretiyle metreküp başına büyükşehir belediyelerinde 21 Kuruş, diğer belediyelerde 17 Kuruş olarak hesaplanacaktır.

İKİNCİ KISIM

Belediye Harçları

İKİNCİ BÖLÜM

İşgal Harcı

KONU

MADDE 52 - Belediye sınırları içinde bulunan aşağıdaki yerlerden herhangi birinin satış yapmak veya sair maksatlarla ve yetkili mercilerden usulüne uygun izin alınarak geçici olarak işgal edilmesi, İşgal harcına tabidir:

1. Pazar veya panayır kurulan yerlerin, meydanların, mezat yerlerinin her türlü mal ve hayvan satıcıları tarafından işgali,
2. Yol, meydan, pazar, iskele, köprü gibi umuma ait yerlerden bir kısmının herhangi bir maksat için işgali,
3. Motorlu kara taşıtlarının park etmeleri için il trafik komisyonlarının olumlu görüşü alınarak belediyelerce şehir merkezlerinde tesis edilen ve işletilen mahallerin çalışma saatleri içinde, taşıtlar tarafından işgali (Bisiklet ve motosikletler hariç),

Yukarıda sayılan yerlerin izinsiz işgalleri mükellefiyeti kaldırmaz.

(Ek fıkra: 5101 - 3.3.2004 / m.3) 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunan eser, icra ve yapımların tespit edildiği kitap, kaset, CD, VCD ve DVD gibi taşıyıcı materyallerin birinci fıkrada bahsi geçen yerlerde satışına izin verilmez.

MÜKELLEF

MADDE 53 - İşgal Harcının, işgali harca tabi yerleri 52'nci maddede yazılı maksatlarla işgal edenler ödemekle mükelleftir.

İSTİSNALAR

MADDE 54 - Aşağıda gösterilen kara taşıtlarının işgalleri İşgal Harcından müstesnadır :

1. Genel ve Katma Bütçeli İdarelerle, il özel idareleri, belediye ve köylerin ve bunların teşkil ettikleri birliklerin kara taşıtlarının işgalleri,
2. İlgili mevzuata uygun olarak kara ticari taşıtlarının beklemelerine tahsis edilen yerlerin bu taşıtlarla işgalleri.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcı

KONU

MADDE 58 - Hafta tatili ve ulusal bayram günlerinde çalışmalarını belediyelerce izne bağlı işyerlerine ruhsat verilmesi, Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcına tabidir.

MÜKELLEF

MADDE 59 - Tatil Günlerinde Çalışma Ruhsatı Harcının mükellefi kendisine çalışma ruhsatı verilen gerçek veya tüzelkişidir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Kaynak Suları Harcı

KONU

MADDE 63 - Özel kaplara doldurulup satılacak olan kaynak sularının (Ek ibare: 5281 - 30.12.2004 / m.21 - Yürürlük m.45/11) "(işlenmiş sular dahil)" belediyelerce denetlenerek hangi kaynaklara ait olduklarını gösterecek şekilde bu kaplara özel işaret konulması, Kaynak Suları Harcına tabidir.

MÜKELLEF

MADDE 64 - Kaynak Suları Harcını, kaynak sularını özel işaretli kaplara doldurup satanlar ödemekle mükelleftirler.

BEŐİNCİ BÖLÜM

Tellallık Harcı

KONU

MADDE 67 - Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde belediyelere ait hal, balıkthane, mezar yerleri ve ilgilinin isteğine bağlı olarak belediye münadisi veya tellalı bulundurulan sair yerlerde, gerçek veya tüzelkiŐiler tarafından her ne surette olursa olsun her çeŐit menkul ve gayrimenkul mal ve mahsullerin satıŐı, Tellallık Harcına tabidir.

MÜKELLEF

MADDE 68 - Tellallık Harcını, mal ve mahsullerini satan gerçek veya tüzelkiŐiler ödemekle mükelleftirler.

Gerçek veya tüzelkiŐiler yapacakları satıŐları, satış yapmadan önce belediyeye veya mahallindeki belediye ilgililerine haber vermekle ödevlidirler.

Haber verilmediđi takdirde harç yüzde 50 fazlasıyla tahsil olunur.

ALTINCI BÖLÜM

Hayvan Kesimi Muayene Ve Denetleme Harcı

KONU

MADDE 72 - Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde, belediyelerce veya yetkili mercilerce verilen izne dayanılarak özel kiŐi ve kuruluşlarca tesis edilen mezbaha ve kanaralarda kesilen hayvanların kesim öncesi ve sonrası muayenesi veya belediye sınırları ve mücavir alanlar dışında kesilmiş olup da belediye sınırı içinde satıŐa arz edilecek etlerin sağlık bakımından muayene ve denetlenmesi, Hayvan Kesimi Muayene ve Denetleme Harcına tabidir.

(Ek fıkra: 3239 - 4.12.1985) 2678 sayılı kanuna göre kurulan resmî ve özel kombinalar bu harçtan muaftır.

MÜKELLEF

MADDE 73 - Harcı, hayvan veya et sahipleri ödemekle yükümlüdür.

MÜKERRER YEDİNCİ BÖLÜM

Bina İnşaat Harcı

KONU, VERGİYİ DOĐURAN OLAY

EK MADDE 1 - (Ek: 2589 - 21.1.1982) Belediye sınırları ve mücavir alanlar içinde yapılan her türlü bina inşaatı (ilave ve tadiller dahil), inşaat veya tadilat ruhsatının alınmasında Ek Madde 6'da yer alan tarifede gösterilen nispet ve hadlerde bina inşaat harcına tabidir.

Konut veya işyerlerinin kullanılış tarzlarının değiştirilmesi (konutun işyerine veya harca tabi olmayan işyerinin harca tabi işyerine dönüştürülmesi) halinde de bu değişiklik tadilat sayılarak ek harca tabi tutulur.

İnşaata ruhsatsız başlanması halinde de harç alacağı doğmuş sayılır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girmesinden önce inşa edilmiş olan binaların yüzölçümlerine ilave veya binada tadilat yapılması halinde harç, binanın toplam yüzölçümüne göre tabi olduğu tarife esas alınarak ve yalnız ilave edilen kısmın yüzölçümü üzerinden hesaplanır.

Bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarihten sonra inşa edilmiş olan binalarda, tadil veya ilaveler yapılması halinde harç, binanın önceki yüzölçümü ile ilave kısmın yüzölçümü toplamı üzerinden hesaplanır. Ancak, daha önce aynı konut ve işyeri birimleri için ödenmiş bulunan bina inşaat harcı yeniden hesaplanan harçtan mahsup edilir.

İSTİSNALAR

EK MADDE 2 - (Ek: 2589 - 21.1.1982) Aşağıdaki bina inşaatları Bina İnşaat Harcından müstesnadır.

- a) İnşaat giderleri genel ve katma bütçeler ile il özel idareleri ve belediye bütçelerinden karşılanan her türlü binalar,
- b) Hastane, prevantoryum, sanatoryum, dispanser ve benzeri sağlık kuruluşları,
- c) **(Değişik: 5679 - 1.6.2007 / m.1)** Her türlü fabrika, değirmen, sınai nitelikteki imalathaneler ve tersaneler, organize sanayi bölgelerinde yapılan her türlü bina inşaatı ile sera ve benzeri örtü altı tarım yapılan tesisler, ahır, samanlık, kümes, su ürünleri ve hayvan barınağı ile yemlik gibi yapı ve tesis inşaatı,
- d) Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Devlet Planlama Teşkilatınca teşviki karara bağlanmış otel, motel ve benzeri turistik tesisler,
- e) Kooperatifler eliyle, anasözleşmelerine uygun olarak yapılan sanayi ve küçük sanat siteleri ile esnaf çarşıları,
- f) Dini hizmetlerin ifasına mahsus ve umuma açık bulunan ibadethaneler, bunların müstemilatı,
- g) Karşılık gözetmeksizin Devlete devrolunmak şartıyla inşa edilen okullar ve öğrenci yurtları,
- h) Deprem, su basması, yangın gibi tabii afetler sebebiyle binaları yanan, yıkılan ve kullanılmaz hale gelen kişiler tarafından, afetin vukubulduğu tarihten itibaren en geç 5 yıl içinde, afetin vukubulduğu yerlerde veya kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,
- i) Yangın, su basması, kaya düşmesi, çığ ve benzeri afetlerden zarar görmesi muhtemel yerlerdeki binaların sahipleri tarafından, afete maruz kalınacağına yetkili kuruluşlarca tebliğ tarihinden itibaren en geç 5 yıl içinde, kamu kuruluşlarınca gösterilen yerlerde inşa edilen binalar,
- j) Bina inşaat harcı ödemek veya istisnadan yararlanmak suretiyle inşaat ruhsatı alınmış olup da İmar Kanununun 10'uncu maddesi gereğince, ruhsatları yenilenen binalar.

Yukarıda (h) ve (i) fıkralarında belirtilen hallerde, kamu kuruluşlarınca ilgili kanunlarına göre hak sahiplerine teslim edilmek üzere inşa olunan binalar da bu istisnadan faydalandırılır. Şu kadar ki bu bentlerde yer alan istisnadan faydalanacak mükellefler, İmar ve İskân Bakanlığından veya bu Bakanlığın yetkili kıldığı kuruluşlardan afete maruz kaldıklarına dair alacakları bir belgeyi belediyeye ibraz etmeye mecburdurlar.

MÜKELLEF

EK MADDE 3 - (Ek: 2589 - 21.1.1982) Bina İnşaat Harcını inşaat, ilave veya tadilat için inşaat ruhsatı alanlar öder.

İnşaata ruhsatsız başlanılmasında mükellef, inşaat ruhsatı almak mecburiyetinde olanlardır.

Binanın kullanım tarzının değiştirilmesi halinde mükellef, binanın sahipleridir.

ÇEŞİTLİ HARÇLAR

İMAR İLE İLGİLİ HARÇLAR

MADDE 80 - İmar mevzuatı gereğince aşağıda belirtilen harçlar belediyece tahsil olunur.

(Değişik son fıkra: 3365-18.5.1987) 7269 sayılı Umumî Hayata Müessir Afetler Dolayısıyla Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanun Hükümleri uyarınca yapılan yapı ve tesisler ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde veya dışında inşa edilecek **(Ek ibare: 5679 - 1.6.2007 / m.2)** "sera ve benzeri örtü altı tarım faaliyetinde kullanılmak üzere inşa edilen tesisler," ahır, samanlık, kümes ve hayvan barınakları ile yemlik gibi yapı ve tesisler **(Ek ibare: 5679 - 1.6.2007 / m.2)** "5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu uyarınca alınacak ücretler ile" Bina İnşaat Harcı dahil yukarıda sayılan Harçlardan müstesnadır.

Organize Sanayi Bölgeleri ile Sanayi ve Küçük Sanat Sitelerinde Yapılan Yapı ve Tesisler Bina İnşaat Harcı ve Yapı Kullanma İzni Harcından müstesnadır.

DÖRDÜNCÜ KISIM

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

DİPLOMATİK MUAFİYETLER

MADDE 100 - Yabancı devletlerin Türkiye'de bulunan elçi, konsolos ve maslahatgözarları (Fahri olanlar hariç) ile yabancı devletin uyruğunda bulunan elçilik ve konsolosluk memurları, bu Kanun hükümlerinden karşılıklı olmak şartı ile muaftırlar.

Bakanlar Kurulunca belli edilen uluslararası kuruluşlar ile bu kuruluşların yabancı devlet uyruğundaki memurları ve anlaşmalar gereğince diplomatik muafiyet tanınan personel de bu Kanun hükümlerinden muaftırlar.